ਸਕੱਤਰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਬਨਾਮ.

ਧਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ

(2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4981)

20 ਸਤੰਬਰ, 2019

[ਐੱਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕੈਜ਼ੂਅਲਟੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਵਾਰਡਾਂ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰੀ ਨਿਯਮ, 1982– rr. 12, 13, 17 ਅਤੇ 19- ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ, ਜਦੋਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1981 ਵਿੱਚ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ- ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਜਨਵਰੀ 25, 1999 ਤੋਂ ਜਨਵਰੀ 26, 1999 ਤੱਕ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਸਕੂਟਰ ਸਵਾਰ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਸੱਟ, ਫ੍ਰੈਕਚਰ - ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ- ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਗ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਸੰਬਰ 13, 1999 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ 30% ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਸਮਰੱਥਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਡਿਊਟੀ- ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 11(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਮ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - 1982 ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਡਿਊਟੀ' ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਿਆਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਥੋਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਹਨ- ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋਖਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕੁਦਰਤ, ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 423 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਸੱਟ ਦਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੱਟ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ - ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੱਟ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ

ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੱਟ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ - ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਬੂਤ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਿਆ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਹਾਊਸ ਹੋਲਡ ਆਰਟੀਕਲ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸੱਟ ਅਤੇ ਸੱਟ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਮਿਲਟਰੀ ਸਰਵਿਸ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ - ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਛੱਡੋ, ਭਾਗ-1 (ਫੌਜ)- rr.10, 11(a)- ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਯਮ- ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423 (a), (b) ਅਤੇ (d) - ਆਰਮੀ ਐਕਟ, 1950 - ss.3(i), 9 - ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 1961 - ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 173 - ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 2008 - ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੋਰਸਾਂ।

ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਭਾਗ-1 (ਫੌਜ) - rr.10, 11(a) - ਆਯੋਜਤ: ਜਦੋਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਜਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ - ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲ।

ਆਰਮੀ ਐਕਟ, 1950 - s.3(i) - ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਆਮ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ- ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ - ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਕਾਰਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਕਾਰਕ ਹੈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ - ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੇਵਾ ਦਾ ਦਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਦੂਰ ਹੋਵੇ- ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, s.3(i) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, "ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਧੀਨ ਹੈ ਐਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਫੌਜੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ - ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਘਰੇਲੂ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸਕੂਟਰ 'ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਿਮੋਟ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ - ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਯਮ - ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423 - ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲ।

ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ - ਮੈਡੀਕਲ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ - ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423(ਬੀ) - 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰ.12(f) ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਕੈਜ਼ੂਅਲਟੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਵਾਰਡਸ, 1982 - r.12(f) ਲਈ ਹੱਕਦਾਰੀ ਨਿਯਮ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ - ਦੁਰਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੱਟ ਦੇ

ਕਾਰਨ ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ - ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ - ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਘੇਰਾ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਹੋਲਡ: 1.1 ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 1961, ਨੂੰ ਹੁਣ ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ, 2008 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 1961 ਅਤੇ ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 2008 ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਕੈਜ਼ੂਅਲਟੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਵਾਰਡਾਂ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰੀ ਨਿਯਮ, 1982 ਸੇਵਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ 1 ਜਨਵਰੀ, 1982 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 1982 ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 1950 ਦੇ ਹੱਕਦਾਰੀ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਅਪਾਹਜਤਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਮਝਣਾ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 423 ਉਹਨਾਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ। [ਪਾਰਾ 7-9][136-F-G; 137-ਏ-ਬੀ; 139-ਬੀ]

1.2 ਆਰਮੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(i) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਇੱਕ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਫੌਜੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮਾਰਚ ਦੀ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(i) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਾਗੂ. ਫਿਰ ਵੀ, ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੇਵਾਵਾਂ, ਵਾਲੀਅਮ-1 (ਫੌਜ) ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 11(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਮ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਛੁੱਟੀ ਦੌਰਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1982 ਦੇ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ

ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਦੀ ਧਾਰਾ (f) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ 'ਡਿਊਟੀ' ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋਖਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ 'ਡਿਊਟੀ' 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਜਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 11-14][140-F-H; 141-ਏ-ਈ]

1.3 1982 ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ 'ਡਿਊਟੀ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋਖਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਜੋਖਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਸੱਟ ਦਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕਾਰਨ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੱਟ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423(ਏ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਨ ਖੇਤਰ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਆਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਡਿਊਟੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423(a) ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ, ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤੀ ਦੋਵੇਂ, ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਖ਼ਮ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ, ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਜ਼ਖ਼ਮ ਜਾਂ ਸੱਟ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ 'ਡਿਊਟੀ' ਦੀ ਅਸਲ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ

ਗਈ ਸੀ। ਇਹ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12(f) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਡਿਊਟੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣ" ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗੰਭੀਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਸੱਟਾਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਾਰਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਇ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਹੱਕਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪਾਰਾ 15-18][141-F-H; 142- A-B, D-F]

1.4 ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423(d) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ/ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਸੀਓਆਈ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀਓਆਈ ਦਾ ਘੇਰਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਸੱਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀਓਆਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸੱਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਾਰਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਸਬੰਧ ਹੈ. ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਦੂਰ ਹੋਵੇ। ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੇਵਾ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਆਮ ਜੋਖਮ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਘਰੇਲੂ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸਕੂਟਰ 'ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਵੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਕ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 19-20][142-G-H; 143-ਏ-ਸੀ]

1.5 ਡਿਫੈਂਸ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 520 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, I.A.F.Y.-2006 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਇੰਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। COI ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਧਾਰਾ c)। ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਜਾਂ ਬੰਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਕਿ ਕੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਫੀਲਡ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ I.A.F.Y.-2006 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਕੋਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਸਮਰੱਥਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲਮ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। c) ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹਾਉਸ ਹੋਲਡ ਆਰਟੀਕਲ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੱਟ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਪਰ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, COI ਦੀ ਖੋਜ ਅੰਤਮ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਦੀ ਰਾਏ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 423 (ਡੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਿਮ ਹੈ। ਸੀਓਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੈਰਾ 520 ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਦੀ ਰਾਏ ਅੰਤਿਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੀ ਇਹ ਅਪਾਹਜਤਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੀਓਆਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਵੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀਓਆਈ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਦੋਵਾਂ ਦੇ

ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 22, 23 ਅਤੇ 37] [145-G-H; 146-ਏ-ਜੀ; 151-ਬੀ]

ਰੇਣੂ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। 2019 (12) ਸਕੇਲ 730; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਨੰ.3989606 ਪੀ, ਸਾਬਕਾ-ਨਾਇਕ (2015) 10 SCC 460 : [2015] 14 SCR 295– 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਖੁਸ਼ਬਾਸ਼ ਸਿੰਘ 2010 (3) SLR 103; ਬਰਕਤ ਮਸੀਹ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। 2014 SCC ਔਨਲਾਈਨ P&H 10564 - ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। (1999) 6 SCC 459; ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀ, PCDA (P), ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. M.L. ਜਾਰਜ, ਸਾਬਕਾ. SGT (2015) 15 SCC 319; ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। JT 2013 (10) SC 466 : [2013] SCR 213; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਂਦਰ ਪਾਂਡੇ (2015) 13 SCC 625; ਵਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। 2004 (3) SLR 500; ਖੋਡੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਸ਼ਵਾਰਾ ਸਹਿਕਾਰਾ ਸਕਕਰੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਕੋਲੇਗਲ (2019) 4 SCC 376 : [2019] 3 SCR 411; ਲਾਂਸ ਦਫੇਦਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। 1995 Supp 3 SCC 232; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਕੇਸ਼ਰ ਸਿੰਘ (2007) 12 SCC 675 : [2007] 5 SCR 408; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ (1996) 11 SCC 315 : [1996] 7 Suppl. SCR 626; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਨ, ਕਰਨਲ (ਰਿਟਾ.) (2003) 2 SCC 382 : [2003] 1 SCR 779; ਰੱਖਿਆ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲਰ (ਪੈਨਸ਼ਨ) ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਐਸ. ਬਾਲਾਚੰਦਰਨ ਨਾਇਰ (2005) 13 SCC 128 : [2005] 4 Suppl. SCR 431; ਸਕੱਤਰ, ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (2009) 7 SCC 328 : [2009] 8 SCR 934; ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2012) 12 SCC 228; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ (2011) 7 SCC 735 : [2011] 8 SCR 258; ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ dtd. 2 ਨਵੰਬਰ 2010 ਨੂੰ ਟੀ.ਏ. 2010 ਦਾ ਨੰਬਰ 61 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(1999) 6 SCC 459 ਪੈਰਾ 3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

2019 (12) ਸਕੇਲ 730 ਪੈਰਾ 4 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2015] 14 SCR 295 ਪੈਰਾ 4 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

2010 (3) SLR 103 ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੈਰਾ 5

(2015) 15 SCC 319 ਨੇ ਪੈਰਾ 25 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2013] SCR 213 ਪੈਰਾ 25 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2015) 13 SCC 625 ਨੇ ਪੈਰਾ 25 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

2004 (3) SLR 500 ਪੈਰਾ 27 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

[2019] 3 SCR 411 ਪੈਰਾ 29 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(1995) Supp 3 SCC 232 ਪੈਰਾ 30 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

[2007] 5 SCR 408 ਪੈਰਾ 31 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1996] 7 ਸਪਲ. SCR 626 ਪੈਰਾ 31 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2003] 1 SCR 779 ਪੈਰਾ 31 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2005] 4 ਸਪਲ. SCR 431 ਨੇ ਪੈਰਾ 31 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2009] 8 ਐਸਸੀਆਰ 934 ਪੈਰਾ 32 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2012) 12 SCC 228 ਨੇ ਪੈਰਾ 33 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2011] 8 ਐਸਸੀਆਰ 258 ਪੈਰਾ 33 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4981।

ਓ. 2010 ਦਾ ਨੰਬਰ 687।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚਿਰਾ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕਾਂਕਸ਼ਾ ਕੌਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਨਾ ਸਿਨਹਾ, ਏ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਬੀ.ਵੀ. ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਰਾਜੇਸ਼ ਸਹਿਗਲ ਅਤੇ ਅਵਿਜੀਤ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ 7 ਮਾਰਚ, 2011 ਨੂੰ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਚੰਡੀਮੰਦਰ 1 ਸਥਿਤ ਖੇਤਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਧਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਫੌਜੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਵਾ।

2. ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 28 ਦਸੰਬਰ, 1981 ਨੂੰ ਟੈਰੀਟੋਰੀਅਲ ਆਰਮੀ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 13 ਦਸੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 25 ਜਨਵਰੀ, 1999 ਤੋਂ 26 ਜਨਵਰੀ, 1999 ਤੱਕ ਦੋ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਲੰਧਰ ਕੈਂਟ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਇੱਕ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੇਸੀਓਮੈਕਸਿਲਰੀ ਅਤੇ ਕੰਪਾਊਂਡ ਫ੍ਰੈਕਚਰ 1/3rd ਫੇਮਰ (LT) ਨਾਲ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਲੱਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਰੀ 2 ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਨੇ 18 ਅਗਸਤ, 1999 ਦੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਸੱਟਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਕਾਲਮ 3(ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: “

(c) ਕੀ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ? (ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ)। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਟਰ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ।

3. 17 ਸਾਲ ਅਤੇ 225 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਗ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 29 ਨਵੰਬਰ, 1999 ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 13 ਦਸੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੰਗਤਾ 30% ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਾਹਜਤਾ ਨਾ ਤਾਂ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਜਨਰਲ, ਪਰਸੋਨਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ.3 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਜਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜੋ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸਕੂਟਰ 'ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹੋਏ

ਕੰਟਰੋਲ ਗੁਆ ਬੈਠਾ, ਇਸਲਈ, ਅਪਾਹਜਤਾ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੱਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰੇਣੂ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ 4 ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਹਾਲੀਆ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਬਨਾਮ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਨੰਬਰ 3989606 ਪੀ, ਸਾਬਕਾ ਨਾਇਕ 5 . ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

"23. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸੱਟ ਦਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਉਸ ਦੀ ਫੌਜੀ ਡਿਊਟੀ ਨਾਲ ਦੂਰੋਂ ਵੀ ਜੁੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਐਕਟ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

5. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਸਹਿਗਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਦੋ ਸਿਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਇੱਕ, 'ਸੱਟ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, 'ਬਿਮਾਰੀ' ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਅਧੀਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਅੰਤਮ ਹੈ ਪਰ, ਸੱਟ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀਓਆਈ ਦੀ ਖੋਜ ਅੰਤਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਲ 1986 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 520 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਖੁਸ਼ਬਾਸ਼ ਸਿੰਘ 6, ਬਰਕਤ ਮਸੀਹ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। 7 ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਜਸਟਿਸ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਟ ਜੋ "ਗੈਰ-ਫੌਜੀ ਗਤੀਵਿਧੀ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਸੱਟ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਰਕਤ ਮਸੀਹ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ: “20. ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਭਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਦੋਂ ਆਮ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਟ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

6. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਆਰਮੀ ਐਕਟ, 19508 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, 29 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਜੋ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਹੇਠ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ:

ਆਰਮੀ ਐਕਟ, 1950

ਧਾਰਾ 3 (i)

(i) "ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ -

(a) ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮਾਰਚ ਦੀ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਾਂ

(c) ਉਸ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਫੌਜੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

"ਸੈਕਸ਼ਨ 9

ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 8 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਕਟ'

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 29.11.1962

ਐੱਸ.ਆਰ.ਓ. 6.ਈ - ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 28 ਨਵੰਬਰ 1962

ਆਰਮੀ ਐਕਟ, 1950 (1950 ਦਾ 46) ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (I) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

"ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਛੱਡੋ, ਭਾਗ-1 (ਫੌਜ)

ਨਿਯਮ 10. ਨਿਯਮ 11 (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਡਿਊਟੀ ਵਜੋਂ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਖੇਡ ਸਮਾਗਮਾਂ ਅਤੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯਮ 72 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਛੁੱਟੀ ਜਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੈਜ਼ੂਅਲ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 11

(ਏ) - ਸਾਲ ਲਈ ਸਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ, ਅਗਲੇ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਉਸ ਸਾਲ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਦੀ ਹੈ;

(ਬੀ) ਸਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ ਉਸੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(c) ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਸਾਲ ਕੈਲੰਡਰ ਸਾਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, 1 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 31 ਦਸੰਬਰ।

(11 ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਛੱਡੋ। ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ: MoD ਪੱਤਰ ਨੰ. B/33922/AG/PS-(b)/642/D(AG) ਮਿਤੀ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ 2011)।

ਡਿਸਚਾਰਜ/ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ (2008) ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ ਤੱਤ

ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 53(ਏ) - ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਮਰ (ਉਸ ਦੀ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ) ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ/ਸੇਵਾਮੁਕਤ/ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਲੀਜ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸੇਵਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ/ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਪੰਗਤਾ ਤੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਾਂ ਵੱਧ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 82 - ਮੌਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ 'ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ: -

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਏ

ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਮੈਡੀਕਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਦਿਲ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਲੰਬੀ ਬਿਮਾਰੀ, ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਵਿਆਖਿਆ:

ਸ਼੍ਰੇਣੀ A ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਆਮ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬੀ

ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜੋ ਸਮਰੱਥ ਮੈਡੀਕਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧੇ ਹੋਏ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੌਸਮੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਵਸਾਇਕ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਪਰਕ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸੀ

ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

(i) ਸਰਕਾਰੀ ਵਾਹਨਾਂ ਜਾਂ ਜਨਤਕ/ਨਿੱਜੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਦਸੇ।

(ii) ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਦੌਰਾਨ ਹਾਦਸੇ

(iii) ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ।

(iv) ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕਰੰਟ ਲੱਗਣਾ ਆਦਿ।

(v) ਸੰਗਠਿਤ ਖੇਡ ਸਮਾਗਮਾਂ / ਸਾਹਸੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ / ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਜਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੌਰਾਨ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ।

ਵਿਆਖਿਆ:

ਸ਼੍ਰੇਣੀ B ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ C ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਯੋਗ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਡੀ

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ, ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤਾਂ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਸਾ/ਹਮਲੇ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ। ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਜਾਂ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ, ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਵਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ/ਅਪੰਗਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਿਆਖਿਆ:

ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਕੇਸ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਈ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਡੀ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਕੇਸਉਦਾਰੀਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਉਦਾਰ ਫੈਮਿਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਈ

ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੌਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ: -

(i) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

(ii) ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੱਖਿਅਕ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਵਾਈ

(iii) ਸਰਹੱਦੀ ਝੜਪਾਂ

(iv) ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਈਨ ਸਵੀਪਿੰਗ ਓਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ ਖਾਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਛਾਉਣ ਜਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ।

(v) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੰਚਾਲਨ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਛਾਈ ਗਈ ਮਾਈਨ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਛਾਉਣ ਜਾਂ ਚੁੱਕਣ ਜਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੰਗਾਂ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਵਿਸਫੋਟ ਦੇ ਕਾਰਨ।

(vi) ਯੁੱਧ ਵਰਗੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ / ਵਧੇ ਹੋਏ ਹਨ: -

(1) ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਵਿਸਫੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁਰੰਗਾਂ ਆਦਿ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੰਚਾਲਨ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ

(2) ਲੜਾਈ ਟੀਕਾਕਰਨ ਸਿਖਲਾਈ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਲਾਈਵ ਅਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

(3) ਓਪਰੇਸ਼ਨਲ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾ ਕਰਨਾ

(vii) ਸੰਚਾਲਨ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ, ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤਾਂ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਸਾ/ਹਮਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ।

(viii) ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਦੋਲਨ, ਦੰਗੇ ਜਾਂ ਬਗਾਵਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ, ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(ix) ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜ।

ਵਿਆਖਿਆ:

ਸ਼੍ਰੇਣੀ E ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਜਾਂ ਸੱਟ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਜੰਗ-ਜ਼ਖਮ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਉਪਰੋਕਤ 'ਏ' ਤੋਂ 'ਈ' ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ IV ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੈਜ਼ੂਅਲਟੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਵਾਰਡਸ, 1982 ਦੇ ਹੱਕਦਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

7. ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 1961, ਹੁਣ ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ, 2008 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 1961 ਅਤੇ ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 2008, ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਆਰਮੀ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1961 ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 173 ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: “

173. ਰੱਖਿਆ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੋਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਉਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਫੌਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ।

8. ਕੈਜ਼ੂਅਲਟੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਵਾਰਡਾਂ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰੀ ਨਿਯਮ, 19829 ਸੇਵਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ 1 ਜਨਵਰੀ, 1982 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 1982 ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 1950 ਦੇ ਹੱਕਦਾਰੀ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਮਰਥਤਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12, 13, 17 ਅਤੇ 19 ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

“12. ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ "ਡਿਊਟੀ" 'ਤੇ ਹੈ:

-

(a) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ।

(ਬੀ) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ।

(c) ਸੇਵਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਠਿਤ ਜਾਂ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਕਾਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਸੰਗਠਿਤ ਰੂਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਰੀਰ ਜਾਂ ਸਿੰਗਲ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ।

ਨੋਟ: 1

(a) xxx xxx
(b) xxx xxx
(c) xxx xxx

ਨੋਟ: 2

xxx xxx

(d) ਆਪਣੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵੇਲੇ, ਜਨਤਕ ਖਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਵਾਰੰਟਾਂ 'ਤੇ, ਰਿਆਇਤੀ ਵਾਊਚਰ 'ਤੇ, ਨਕਦ ਟੀਏ' ਤੇ (ਭਾਵੇਂ ਰੇਲਵੇ ਵਾਰੰਟ/ਨਕਦ ਟੀਏ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਹੋਵੇ। ਪੂਰੀ ਯਾਤਰਾ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਲਈ), ਸਰਕਾਰੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਸੜਕ ਮਾਈਲੇਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ/ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(e) XXX XXX

(f) ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਜੋ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੇਵਾ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋਖਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ 'ਡਿਊਟੀ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੌਜ/ਨੇਵੀ/ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਭ ਵਧੇਰੇ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

“13. ਹਾਦਸਿਆਂ ਜਾਂ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ: -

(a) ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਆਦਮੀ "ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਗੰਭੀਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ/ਦੁਰਾਚਾਰ ਕਾਰਨ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਬੀ) ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ

ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਾਰਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ; ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਘੱਟ ਦਰ 'ਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

xx xx xx

“17. ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਏ: ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਹੱਕਦਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿਚਾਰ IMB/RMB ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਗੇ। ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰਾਲਾ/CCDA (ਪੈਨਸ਼ਨ) ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਏ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ DGAFMS/CCDA(P), ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ MA (ਪੈਨਸ਼ਨ) ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਉੱਚਿਤ ਅਪੀਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਥਾਰਟੀ ਹੱਕਦਾਰਤਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। '

Xx xx xx

"19. ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ: ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਮਰਥਤਾ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਗੜਦੀ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ/ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਗੜਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

9. ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423 ਉਹਨਾਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

“ਨਿਯਮ 423. ਸੇਵਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ

a) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫੀਲਡ ਸਰਵਿਸ/ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਾਂ ਆਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਹੈ...

b) ਜ਼ਖ਼ਮ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਜ਼ਖ਼ਮ / ਸੱਟ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ 'ਡਿਊਟੀ' ਦੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ। ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਸਵੈ-ਮਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗੰਭੀਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਾਰਨ, ਬੋਰਡ ਇਹ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਪਾਹਜਤਾ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਭਾਵ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਹੈ।

xxx xxx xxx

d) ਸਵਾਲ, ਕੀ ਕੋਈ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ/ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇਗਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ/ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਾਇ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

e) ਕਿਸੇ ਅਵੈਧ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ, CO ਯੂਨਿਟ ਇਸ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ:

(i) AFMS F-81 ਸੱਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ।

(ii) ਲੜਾਈ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ IAFY 2006।

f) ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਅਸਮਰਥਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਸਿਵਾਏ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਜਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ADMS (ਆਰਮੀ) / DMS (ਨੇਵੀ) / DMS (ਏਅਰ) ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

10. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

(i) ਕੀ, ਜਦੋਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਮ ਛੁੱਟੀ, ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

(ii) ਕੀ ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਭਾਵੇਂ, ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹਨ, ਦਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਨਾਤਮਕ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਜਾਂ ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ?

(iii) ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੱਟ ਲੱਗਣ 'ਤੇ COI ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ?

ਸਵਾਲ ਨੰ.1 ਦਾ ਜਵਾਬ

11. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(i) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਉਸ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਫੌਜੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਫੋਰਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(i) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਾਗੂ.

13. ਫਿਰ ਵੀ, ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੇਵਾਵਾਂ, ਵਾਲੀਅਮ-1 (ਫੌਜ) ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 11(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਮ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਛੁੱਟੀ ਦੌਰਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1982 ਦੇ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਦੀ ਧਾਰਾ (f) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ 'ਡਿਊਟੀ' ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋਖਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ 'ਡਿਊਟੀ' 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

14. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਜਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਜਵਾਬ

15. 1982 ਦੇ ਨਿਯਮ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ 'ਡਿਊਟੀ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋਖਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਜੋਖਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਸੱਟ ਦਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕਾਰਨ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੱਟ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

16. ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423(a) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਨ ਖੇਤਰੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਆਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼ਰਤਾਂ, ਡਿਊਟੀ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423(a) ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ, ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤੀ ਦੋਵੇਂ, ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ, ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"a) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਸੇਵਾ/ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਆਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਧੀਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਹੈ..."

17. ਮੈਡੀਕਲ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਖ਼ਮ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ, ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਜ਼ਖ਼ਮ ਜਾਂ ਸੱਟ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ 'ਡਿਊਟੀ' ਦੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ। ਇਹ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12(f) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਡਿਊਟੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣ" ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗੰਭੀਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ

ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਸੱਟਾਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਾਰਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ।

18. ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਇ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਹੱਕਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ।

19. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423(d) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ/ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਸੀਓਆਈ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀਓਆਈ ਦਾ ਘੇਰਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਸੱਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀਓਆਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸੱਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

20. ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਾਰਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਸਬੰਧ ਹੈ. ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਦੂਰ ਹੋਵੇ। ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੇਵਾ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਆਮ ਜੋਖਮ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਘਰੇਲੂ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸਕੂਟਰ 'ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਵੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਕ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਨੰ.3 ਦਾ ਜਵਾਬ

21. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਈਏ, ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 520 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"520. ਆਰਮੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਟ.-

(a) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, JCO, WO, OR ਜਾਂ ਨਰਸ, ਭਾਵੇਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬੰਦ, ਜ਼ਖਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ), IAFY2006 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕੇਸ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੀਓ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ। ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਘਾਤਕ ਹਨ, ਉਪ-ਪੈਰਾ (c) (i) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ IAFY-2006 ਦੀ ਥਾਂ ਲਵੇਗੀ।

(ਬੀ) ਜੇਕਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਮਾਮੂਲੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਥਾਈ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਪੈਰਾ (ਸੀ) (ii), (iii) ਅਧੀਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। , (iv) ਜਾਂ (v)। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, IAFY-2006 ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ JCOs, WOs ਅਤੇ OR ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੌਜ ਦੇ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ, ਗੈਰ-ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ Org Dte ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ Dte ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਕਮਾਂਡ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ JCO, WO ਜਾਂ OR, IAFY2006 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਐਂਟਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸਲ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ i/c ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ (AFMSF-2A) ਵਿੱਚ CO ਦੁਆਰਾ।

(c) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:- (i) ਜੇਕਰ ਸੱਟ ਘਾਤਕ ਹੈ ਜਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੋਰੋਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। (ii) ਜੇਕਰ, CO ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸੱਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। (iii) ਜੇ, ਸੀਓ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ। (iv) ਜੇਕਰ, ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਸੱਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। (v) ਜੇਕਰ ਸੱਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਖਮੀ

ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ JCO, WO ਜਾਂ OR ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ JCO, WO ਜਾਂ ਸੀਨੀਅਰ NCOs ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ।

(d) ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ, ਪਰ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੀਓ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਜਾਂ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਮੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਖੇਤਰ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, JCOs, WOs ਅਤੇ OR ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਸੱਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ। ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਫਿਰ ਸੀਓ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਚੈਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਰਮੀ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ, ਗੈਰ-ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਡੀਟੀਈ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਕਮਾਂਡ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। JCO, WO ਜਾਂ OR ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਓ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ (AFMSF-2A) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਰੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੀ ਆਦਮੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਮੁੱਢਲੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਫਿਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਸੱਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ। ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਫਿਰ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਸਲ ਤਸਦੀਕ (ਉੱਪਰ ਉਪ-ਪੈਰਾ (ਬੀ) ਦੇਖੋ) ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ i/c ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਉਪ-ਪੈਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ (c)(v) ਉਪਰੋਕਤ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਸੱਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਏ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਰਮੀ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(e) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, JCO, WO, OR ਜਾਂ ਨਰਸ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਜਿਹੇ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। , ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(f) ਪੈਰਾ 271 ਵਿਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਗਠਿਤ ਖੇਡਾਂ, ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰੀਰਕ ਮਨੋਰੰਜਨਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਜਾਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ

'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ, IAFY- 2006 ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਈਟਮ 4 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸੀਓ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ, ਖੇਡਾਂ, ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਸੰਗਠਿਤ ਸਨ।

(g) ਸੱਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਜਾਂ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਮੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਸੱਟ ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਦਰਮਿਆਨੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਸੱਟ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਮੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਸੱਟ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਖੇਤਰ ਸੇਵਾ 'ਤੇ. ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੀਓ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ।

22. ਡਿਫੈਂਸ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 520 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਈ.ਏ.ਐੱਫ.ਵਾਈ.-2006 'ਤੇ ਇਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਇੰਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। COI ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਧਾਰਾ c)। ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਜਾਂ ਬੰਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਕਿ ਕੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਫੀਲਡ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ I.A.F.Y.-2006 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਕੋਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਸਮਰੱਥਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜਦੋਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਲਮ 3 (c) ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹਾਉਸ ਹੋਲਡ ਆਰਟੀਕਲ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਸੰਬੰਧ

ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੱਟ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਪਰ, ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸਹਿਗਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਸੱਟ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੀਓਆਈ ਦੀ ਖੋਜ ਅੰਤਮ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਦੀ ਰਾਏ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 423 (d) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਿਮ ਹੈ।

23. ਸੀਓਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੈਰਾ 520 ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਮਾਂਡਰ ਦੀ ਰਾਏ ਅੰਤਿਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੀ ਇਹ ਅਪਾਹਜਤਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੀਓਆਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ, ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਵੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀਓਆਈ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ।

24. ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

25. ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀ, PCDA(P), ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ। ਬਨਾਮ ਐਮ.ਐਲ. ਜਾਰਜ, ਸਾਬਕਾ. SGT10 , ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। 11 ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਂਦਰ ਪਾਂਡੇ 12, ਉਹ ਕੇਸ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423(ਏ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਨੋਟ 2 (ਡੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਜਾਂ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ.

26. ਖੁਸ਼ਬਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸਮੀਕਰਨ 'ਬੇਫੌਜੀ ਗਤੀਵਿਧੀ' ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਖੋਜ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਹੈ। 'ਬੇਮਿਲਟਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ' ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਮੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਅਣਮਿਲਟਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕੀ ਹੈ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਤੇ

ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੱਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜੋ ਗੈਰ ਫੌਜੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ।

27. ਸ੍ਰੀ ਸਹਿਗਲ ਨੇ ਵਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ।13. ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪਹਾਰ ਸਿਨੇਮਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ 150-160 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੇਜਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।

28. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਰਕਤ ਮਸੀਹ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਹਿਗਲ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਵਾਲ, ਕੀ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਸੱਟ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਨਾਤਮਕ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਗੈਰ-ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸਮੀਕਰਨ 'ਮੌਤ' ਜਾਂ 'ਜ਼ਖਮੀ' ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵਧ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਟਾ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

29. ਬਰਕਤ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਸਕੂਟਰ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੌਜ ਦੇ ਟਰੱਕ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਫੌਜ ਦੇ ਟਰੱਕ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਛਾਉਣੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਫੌਜ ਦੇ ਟਰੱਕ ਨਾਲ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਕਿਸੇ ਜ਼ਖਮੀ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ਬਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਬਰਕਤ ਮਸੀਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬਰਕਤ ਮਸੀਹ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਖੋਦੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਸ਼ਵਾਰਾ ਸਹਿਕਾਰਾ ਸਕਕਰੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਕੋਲੇਗਲ14,

ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

30. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਲਾਂਸ ਦਫੇਦਾਰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ।15। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

31. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ। ਬਨਾਮ ਕੇਸ਼ਰ ਸਿੰਘ 16, ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ 17, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਨ, ਕਰਨਲ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) 18 ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਲੇਖਾ ਕੰਟਰੋਲਰ (ਪੈਨਸ਼ਨ) ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਐਸ. ਬਾਲਾਚੰਦਰਨ ਨਾਇਰ 19 ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਰਵਉੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਣੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

32. ਸਕੱਤਰ, ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਬ. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 3

3. ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼। 21 ਵਿੱਚ, ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕੂਟਰ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਲੱਗ ਗਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੱਟਾਂ ਅਤੇ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਨਾਮ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ 22

34. ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਨੇਰੇ ਕਾਰਨ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਤਿਲਕ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

35. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਰੇਣੂ ਦੇਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਛੁੱਟੀ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਉਹਨਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ. 36. ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼

23 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਕਿਸੇ ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: -

"(ਏ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ 'ਡਿਊਟੀ' 'ਤੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੋਸਟਿੰਗ ਜਾਂ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸਿਰਫ ਤੱਥ, ਅਪਾਹਜਤਾ/ਮੌਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਅਪਾਹਜਤਾ/ਮੌਤ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਕਾਰਣ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਮੋਟ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਉਦੋਂ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਤਾਇਨਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ 'ਫ਼ਰਜ਼' ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।

(ਬੀ) ਜੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸੱਟ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪਰਦੇਸੀ ਕੰਮ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਿਯਮ 1982, ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਲੱਗੀ ਹਰ ਸੱਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

(c) ਐਕਟ, ਛੋਟ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਨੂੰ ਲੋੜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ.

(d) ਘਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਰੋਂ ਵੀ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਰਿਮੋਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੱਟ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ. ਆਰਮਡ ਫੋਰਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਰੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਆਮ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫੋਰਸ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ.

(e) ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਭੁੱਲਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹੋਵੇ। ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ, ਵਧੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ

ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਲਾਈਨ ਖਿੱਚੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਐਕਟ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਫੋਰਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਮ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਸੱਟ ਤੋਂ ਅਪਾਹਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸਦਾ ਕੁਝ ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਗਠਜੋੜ ਹੈ। ਫੋਰਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ. ਸੇਵਾ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਿਯਮ 173 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਭੁੱਲ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ, ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(f) ਅਪਾਹਜਤਾ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਆਮ ਖਤਰੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ, ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "

37. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਟੀ.ਏ. 2010 ਦਾ ਨੰਬਰ 61, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate